

Zdrowe morza: Komisja kieruje wspólnymi działaniami na rzecz poprawy stanu Morza Bałtyckiego

Palanga, 29 września 2023 r.

Komisarz **Sinkevičius** przewodniczy dziś **drugiej edycji konferencji „Nasz Bałtyk”**, której celem jest rozwiązanie pilnych wyzwań środowiskowych na Morzu Bałtyckim. W konferencji biorą udział ministrowie i urzędnicy wysokiego szczebla odpowiedzialni za rybołówstwo, rolnictwo i środowisko z ośmiu państw nadbałtyckich UE (Danii, Estonii, Finlandii, Niemiec, Łotwy, Litwy, Polski i Szwecji).

Biorąc pod uwagę poważne problemy ekosystemowe Morza Bałtyckiego, konferencja ma pomóc w nasileniu i uzupełnieniu krótko- i średnioterminowych działań, które państwa członkowskie mogą podjąć, aby poprawić stan ekosystemu Morza Bałtyckiego i odbudować stada ryb. Takie dodatkowe działania mogłyby polegać na zastosowaniu rozwiązań opartych na zasobach przyrody, takich jak hodowla małży w celu przywrócenia stref odtlenionych.

Usuwanie zatopionej amunicji w celu przeciwdziałania szkodom środowiskowym

Komisarz **Sinkevičius** i uczestniczący w konferencji ministrowie zobowiązali się dziś do ochrony delikatnego ekosystemu morskiego Morza Bałtyckiego, ze szczególnym naciskiem na **usunięcie zatopionej na jego dnie amunicji** z czasów I i II wojny światowej.

W części porannej konferencji ministrowie ustalili, że należy podjąć pilne kroki zmierzające do rozwiązania tej palącej kwestii, która stanowi zagrożenie dla życia morskiego, społeczności nadbrzeżnych i prowadzonej przez nie działalności gospodarczej, w tym rybołówstwa.

Po południu ministrowie mają podjąć wspólne **zobowiązania dotyczące bezpiecznego usuwania i utylizacji amunicji zatopionej na dnie Morza Bałtyckiego**, dzięki czemu akwen ten stanie się bardziej zrównoważony dla przyszłych pokoleń. **Komisja** wnosi swój wkład w tę ważną inicjatywę, udzielając konkretnego **wsparcia budżetowego** w kwocie **2 mln euro** do rozdysponowania w drodze otwartego zaproszenia do składania wniosków na projekty służące określeniu najważniejszych obszarów geograficznych i przeprowadzeniu odpowiednich ocen ryzyka.

Postępy w ochronie Morza Bałtyckiego od 2020 r.

Podczas wydarzenia omówiono **również postępy w realizacji deklaracji ministerialnej z 2020 r.** podpisanej na [pierwszej konferencji „Nasz Bałtyk”](#). [Pierwsze sprawozdanie z postępów](#) w realizacji zobowiązań wskazuje na znaczące sukcesy w rozwiązywaniu niektórych spośród najpilniejszych wyzwań lokalnych w dziedzinie eutrofizacji i odpadów morskich.

Kontekst

Wokół basenu Morza Bałtyckiego mieszka ponad 85 mln osób. Bałtyk jest najbardziej zanieczyszczonym morzem w Europie. Wpływają na to m.in. utrata różnorodności biologicznej, zmiana klimatu, eutrofizacja i podwyższony poziom zanieczyszczeń, takich jak produkty farmaceutyczne i śmieci, w szczególności odpady z tworzyw sztucznych. Obecnie 97 proc. Jego powierzchni jest dotkniętych zjawiskiem eutrofizacji obniżającym poziom tlenu. Ekosystem Morza Bałtyckiego jest też szczególnie podatny na zanieczyszczenia ze względu na niewielką głębokość, ograniczone połączenie z oceanem, powolny przepływ i niską temperaturę wody.

W 2020 r. odbyła się pierwsza [konferencja „Nasz Bałtyk”](#), podczas której ministrowie rolnictwa, rybołówstwa i środowiska państw członkowskich UE regionu Morza Bałtyckiego przyjęli deklarację, w której zobowiązali się do wzmożenia wysiłków na rzecz poprawy stanu środowiska Bałtyku. Zobowiązanie to dotyczyło w szczególności zacieśnienia współpracy w zapobieganiu zjawisku przełowienia oraz do skuteczniejszego przeciwdziałania zanieczyszczeniom powodowanym m.in. przez rolnictwo, odpady morskie, substancje zanieczyszczające, a także wraki statków i zatopioną amunicję.

Morze Bałtyckie zostało gęsto zaminowane podczas wojen światowych i stało się wysypiskiem amunicji podczas wielu przerwanych i zrealizowanych misji wojskowych. Dzięki danym historycznym

udało się określić główne lokalizacje takich wysypisk i wytyczyć najważniejsze trasy szlaków morskich. Podwodne prądy morskie mogą jednak przemieszczać niewybuchy, powiększając obszary zagrożenia i obniżając precyzję ich namierzania.

Niezdetonowana zatopiona amunicja powoduje znaczne szkody w środowisku wskutek wycieku substancji chemicznych. Na dnie Morza Bałtyckiego spoczywa nadal około 300 000 ton niewybuchów, co powoduje zanieczyszczenie i utrudnia rozwój działalności gospodarczej na morzu, także tej związanej z niebieską gospodarką, np. morskich farm wiatrowych, podwodnych kabli i rurociągów itp. Większość amunicji zatopionej w Morzu Bałtyckim jest już w poważnym stopniu skorodowana, gdyż znajduje się pod wodą od prawie 100 lat i jak wynika z kilku badań, większość z niej w ciągu najbliższych 5–10 lat może stać się źródłem wycieków, o ile nie zostaną podjęte odpowiednie działania zapobiegawcze.

Dodatkowe informacje

[Wykaz zobowiązań podjętych w celu rozwiązania problemu niewybuchów](#)

[Strona internetowa bieżącej edycji konferencji „Nasz Bałtyk”.](#)

[Sprawozdanie z postępów w realizacji zobowiązań z 2020 r.](#)

[Strona internetowa konferencji „Nasz Bałtyk” z 2020 r.](#)

[Deklaracja ministerialna – konferencja „Nasz Bałtyk 2020”](#)

IP/23/4683

Quotes:

Stan Morza Bałtyckiego leży mi głęboko na sercu i jestem dumny z tego, że mogę spotkać się dzisiaj z ministrami, aby omówić wyzwania, przed którymi stoi ekosystem Morza Bałtyckiego, oraz możliwości ich rozwiązania. Kiedy w 2020 r. inicjowałem konferencję „Nasz Bałtyk”, wszyscy uczestniczący w niej ministrowie zgodzili się, że jest pilna potrzeba zwiększenia ochrony tego ekosystemu morskiego, aby pozostawić przyszłym pokoleniom zdrowe i ekonomicznie atrakcyjne Morze Bałtyckie. Od 2020 r. podjęto wiele inicjatyw i działań na szczeblu unijnym, regionalnym i krajowym. Dziś robimy kolejny krok, zobowiązując się do zlikwidowania jednego z największych problemów Bałtyku: zatopionej amunicji. Jestem wdzięczny za bezprecedensowe wsparcie ze strony nadbałtyckich państw członkowskich UE i organizacji regionalnych służące wspólnemu rozwiązaniu tego narastającego problemu.

Virginijus Sinkevičius, komisarz do spraw środowiska, oceanów i rybołówstwa - 29/09/2023

Kontakty z mediami:

[Adalbert JAHNZ](#) (+ 32 2 295 31 56)

[Daniela STOYCHEVA](#) (+32 2 295 36 64)

Zapytania od obywateli: Serwis [Europe Direct](#) – tel. [[00 800 67 89 10 11](#)] lub [e-mail](#)